

Ödevägar .

Ekelöf, Anna,

81 A Br.

EKELÖF, ANNA
ODEVAGAR

Vitt. Sv.
(Bn)
0

Holm
1911

Kungl. bibliotek

0 0000 000097455

710, 50.
(B)

ANNA EKELÖF

— * —

ÖDEVÄGAR

STOCKHOLM

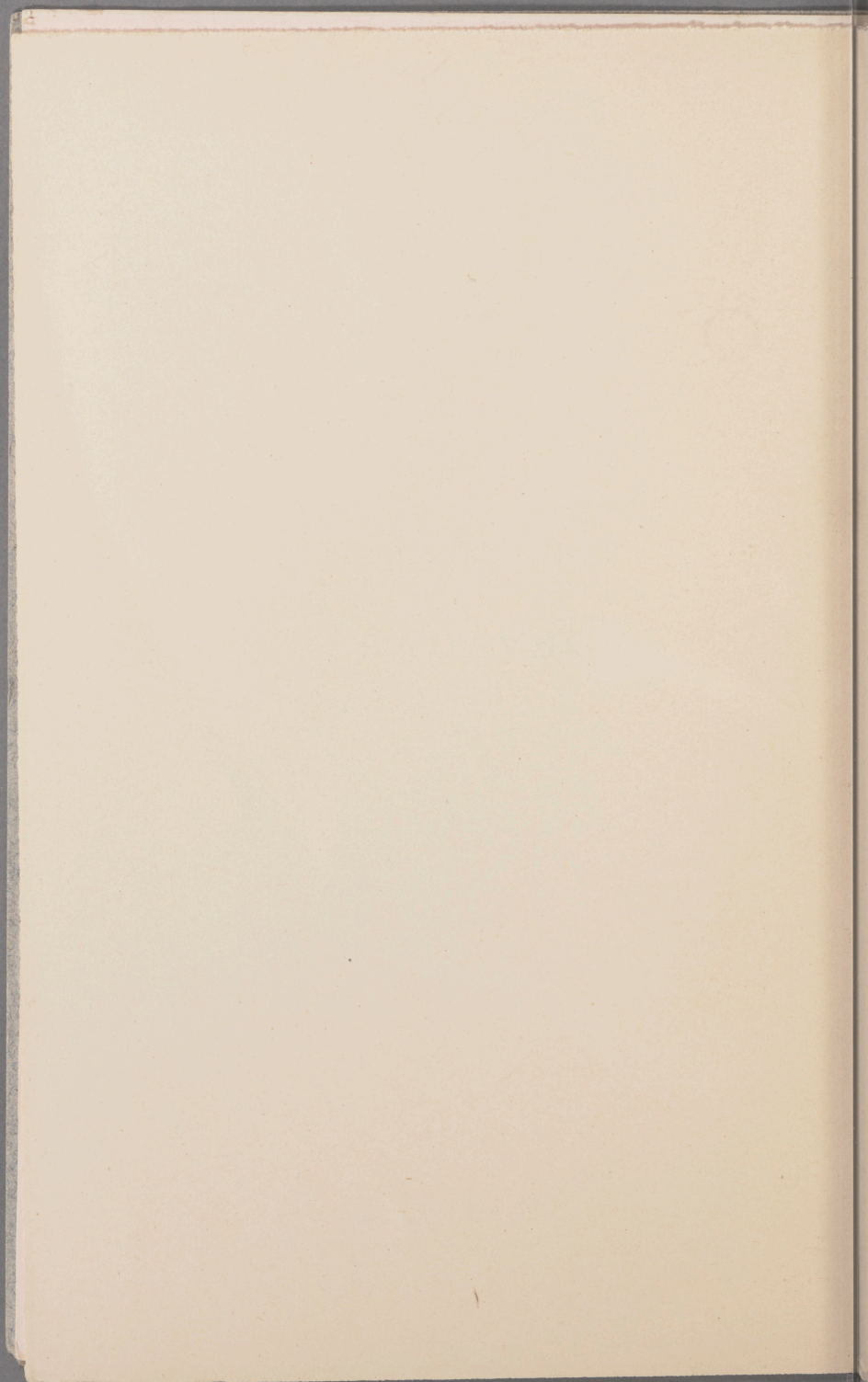
ALBERT BONNIERS FÖRLAG

Pris 1: 25.

ANNA EKELÖF

ÖDEVÄGAR

ÖDEVÄGAR

AF

ANNA EKELÖF

Stockholm
Albert Bonniers förlag

STOCKHOLM
ALB. BONNIERS BOKTRYCKERI 1911

ÖDEVÄGAR.

De ödsliga vägarnas stigmän vandra
rolöst och ensamt och fjärran från andra,
sökande frågor som vänta på svar,
drömmande dagsverk som dagen ej har.

Villsam och lönlös och tung deras möda
synes för dem som på allvägar gå —
själfva de skymta knappt mål dit de trå,
mål som dem tvinga och krafterna öda.

Ofta i vanmakt de segnande falla,
resas dock åter och vandra på nytt,
följande makter, som bjudande kalla
hän mot en dagning som än knappt har grytt.

Tätnar än dunklet och mörknar än vägen,
fjärma sig ödsliga stigarnas spår,
syns dem dock lifvet en drömfylld sägen,
en lockande villfärd i rosfyllda snår.

Irrande, okända värden de finna,
andra till ledning och lisa och tröst.
Själftva de aldrig till målet hinna —
allt deras lif blef en ropande röst.

De ödsliga vägarnas stigmän vandra
rolöst och ensamt och fjärran från andra —
kanske när sist deras lif förgått
skönjes som fyrsken hvart stigarna nått

LJUNGHED.

På heden lyser ljungen karmosinröd,
dess sirliga små klockor ringa färgers harmoni.
I solnedgången flammar den som vinglöd
med purpurblixt och flyktigaste rosenskum uti.
När solen somnar bort och lämnar mörker öfver
leden,
då lyser ändå ljungen som ett trollsken på heden.

När morgondimman dröjande och sakta,
som smekande, sitt daggflor öfver heden lyfter opp,
då är det som den varsamt velat vakta
och skymma fagert färgspel — likt en nytänd
kärleks hopp.

Fast den svartsjukt dröjer kvar och öfver purpur-
lyckan drömmar,
så lyser ändå ljungen — likt det sken som lyckan
gömmar.

Så skimrande och purpurröd står ljungen;
den höljer hela heden i ett täckelse af rödt
och glöder, ur sin ödslighet framsprungen: —
en osökt lycka fångad i en tomhet lifvet ödt.
I aftonglöd och nattfärg, i dämpad skymningsdager,
alltid lyser ljungen lika purpurröd och fager!

DIMMA.

Dimman kring nejden lägrar —
och allt liksom fjärran hägrar
i slöja luftig och lätt.
Trädens mjuka konturer
bli sväfvande, lösta figurer,
dem ljusmoln i florskrud klädt.

Skuggorna mjuknat och ljuset
är dämpadt och flyktigt, och suset
af vinden är svagaste fläkt.
Dallrande vågnar den dimman
i skiftningar fina som imman
på ruta af rimfrost täckt.

Linjernas hårdhet förrinner,
all störande skärpa försvinner,
blott skiraste skönhet blir kvar. —
Så, liksom dimman förplånar
det skarpa och hårda, så lånar
minnet sin slöja åt bortgångna dar.

Skylande sveper det vågor
af flörlätta böljande tågor
kring linjer dem lifvet skref.
Hvardagens tyngd och bekymmer
dess dalande dimma skymmer —
blott skymtande skönhet förblef. —

ÅSKMOLN.

Tungt och mörkt som sorgedok
åskmoln hölja himlens blånad;
blad på ek och björk och bok
hänga stillt i ängslig trånad.

Minsta fläkt ej stiltjen stör —
vinden, domnad som i dvala,
ligger lyssnande och hör
oron bakom lugnet tala.

Ej ens våg vid insjöns brädd
suckande mot stranden stiger —
tungsint, väntande och rädd,
andlös, all naturen tiger.

Då — en vigg med våldsamt brand
rispar molnets dunkla pansar
och dess hårda mörka rand
löses upp i slitna fransar.

Regnet strömmar, stormens tjut
mängs med åskans dofva dunder —
ängslig väntans tid är slut,
slut är dvalans stumma stunder.

Som ur tung förtrollning löst,
upp till dåd naturen spritter —
stridens tvång dess kraft förlöst,
fast till kamp, förtviflad, bitter.

Men se — molnet drog förbi
utan brand och brutna stammar.
Re'n en glöd med sol uti
bleker sista blixtn som flammor,

skyler uti gyllenvåd
molnens sönderslitna trasor
och i glans med gifmild nåd
plånar ut all stormens fasor.

Så — när själen, skrämmd och rädd,
uti orons varsel fångslad,
ångestfylld, vid kvalens brädd
väntar hjälplös, trött och ängslad,

på det Något, hvilkets makt,
våldsamt liksom åskans vådor,
skall slå ned dess lyckas prakt,
skingrande hvart ax som sådör, —

hotfullt öde slår sin hand
järnhårt uti själens strängar,
svepande en åskviggsbrand
öfver känslans blomstersängar.

Men — dess stormvind drog förbi —
och fast själen sargad gråter,
lyser glöd med solsken i
öfver härjad lycka åter.

MIDSOMMARDRÖM.

I Djurgårdens ekar går hviskande suset
af midsommarvinden, och spelet af ljuset
fladdrar och leker med skuggan på gruset —
små glittrande fläckar af solsken och lycka,
dem skuggor än sluka, än vidga, än stycka,
en kärlekens bild uppå livvets ström —
så flyktig och kort som en midsommardröm.

I smygen af mosshöljda klippan jag sitter,
hör fjärran musiken och fåglarnas kvitter,
ser långt bort bland ekarna vågornas glitter.

Och solljuset fram genom löfverket silar
och kysser min älskades hufvud som hvilat
i kärlekens stillhet, i drömmande frid,
så lugnt i mitt sköte — så bortom all tid.

Jag smeker hans hår och jag kysser hans panna,
hans ögon och läppar — och tankarna stanna
i spörjande undran för känslan den sanna,
som Lifvet blott sänder, men ingen känner,
hvars skänk är en lycka som smeker och bränner,
som själen bevarar som högsta skatt —
om den äfven är kort som en midsommarnatt.

En främling han kom ifrån fjärran länder,
en irrande fågel till Nordens stränder
på rolösa vingar. Med giriga händer
jag grep efter skatten af kärlek han räckte
och gaf uti gengäld all känsla som väckte
hans åtrå och längtan och ledde hans stig
till Nordens midsommarskymning — och mig.

Mång' underlig saga vår lefnad skrifver —
jag älskar att följa dit längtan drifver,
att famna allt skönt som mig lifvet gifver,
och undrande, hänryckt, all världen jag glömde,
båd' samhälle, människor och tider — och drömde,
omedveten om lifvets ström,
min kärleks flyktiga midsommardröm.

NATTFÅGELN SUCKAR.

Mörk hvilar ängen, mörk sofver skogen,
mörk spänner natthimlen sömntung sitt hvalf,
trolskt som en drömton hörs bruset från floden,
tungsint och sliten står månskäran half.
Fuktig och tung stiger höstkällens dimma,
sveper sig dyster kring synviddens rund,
och som om fylldes i senhöstkällstimma
natten med ljud, dem man knappt kan förnimma,
suckar det doft bort från ekarnas lund —
suckar än vindlätt som vingeslag,
än djupt som de djupaste andetag.
Vida går sucken!

Nattfågeln är det, man sagt mig, som hviskar
klagande ljuden i dimhöljd natt.

Inifrån ekdungens löfverk och kvistar
kommer den mystiska sucken matt.

Är det hans sång för att locka en maka
eller en ton utaf längtan skymd?

Gråt öfver lycka som vek tillbaka,
vemodssuck vid att kärlek försaka,
ängslans skri inför midnattens rymd?

Sucken i mörkret så vida sväfvar —
mig tycks vid dess tyngd all naturen bäfvar.

Nattfågeln suckar!

Stilla hvar kväll från terrassens räcke
undrande lyss jag till suckarnas röst.
Göms där en sorg under dimmornas täcke?

Suckar naturen för nalkande höst?

Stiger en suckan från mänskligheten,
smärtfyllt och tung öfver dödens kraf,
tolkande trängtan till evigheten,
mänskornas dröm om odödligheten,
ständigt fördold i det ändligas graf?

När tystnar väl sucken i dimfylld ro?
När rister väl Lifvet i dödens bro?
— Nattfågeln suckar! —

STOLTHET.

1.

När alltför dunkel synes varats gåta
och mänskolifvet blott en suck i tiden,
i smärta andad och i sorg förliden,
och bittrare än några tårar gråta,

och inga tankar, inga hoppets irrsken båta —
då är det stoltheten som skapar friden
och väpnar anden åter stark till striden
med kraft att trotsa, lida — och förlåta.

Och stoltheten det är som själen lyftar,
när frusen, stelnad, den i ångest snyftar,
i känslans heligaste djup förträdd.

Den tystar klagan. På dess sköld står skrifvet:
ej något trotsar kärleken till lifvet! —
Den sofrar kraft ur själfva smärtans sådd.

II.

Den mänskan drifvit att sig ständigt höja,
den danat gudsbegrepp och religioner
och folkens krafter samlat till nationer,
den hindrat anden att i trældom dröja.

Och tanken, som i oröjd mark vill plöja,
den manat djärft att alla hinder tvinga —
att lyss när lifvets finsta klockspel ringa,
hvars klang vill själfva dödens väsen röja.

Ty människans stolthet ej sig kufva låter:
själf hopplösheten som i vanmakt gråter
dess styrkas vinge mäktar bära opp.

När dödens öfvermakt dock vingen stäcker,
sig tanken, vaken, mot dess skymning sträcker,
att spana — *stolt än* — bortom lif och hopp.

SAKNADENS SKATT.

Afskedets stunder smärta,
själen slites af kval,
stum, men med ropande hjärta,
räknar jag afståndens tal.

Afskedsorden mig bränna,
tårar vill^t släcka dem ut.
Sorg blott är allt jag kan känna,
annat är intet — är slut.

Saknadens djup dock föder
längtan och tankar och kraft: —
brännande sorgen löder
länkar dem förr jag ej haft.

Fjärrensyn den ögat förlänar:
orörd af tid och rum
själen min tanke tjänar —
saknaden själf blir stum.

MIN LILLA RÖDA KUDDE.

Min lilla röda kudde, som min mor mig skänkte
när från hemmets tröskel villsam färd mig drog,
ömt jag den bevarat och på henne tänkte
hvar gång mot dess siden trött jag hvila tog.

Mjukt på den jag hvilat under tider långa
när min själ i fjättrar efter frihet sökt,
när min kropp, i vanmakt, efter mödor många
suckat efter sömnen som dess krafter ökt.

När på hvardagstyngda, skönhetstomma ställen
fattigdomens karghet lifvets lust förtog,
och färglösheten, gråtung liksom hårda hällen,
kring mitt ögas synvidd kväfvande sig slog —

ofta då den gladt mig med sin färg den bjärta,
minnt om moderskärlek som en solskensbrand.
Dit min kind jag lagt som mot min moders hjärta,
och jag tyckt den smekt mig mjukt som hennes hand.

Så dess röda färgspel städs min känsla närde,
blef en skönhetsgnista på min väg bestänkt;
bild af moderskärlek som mig fröjd beskärde —
lilla röda kudden, som min mor mig skänkt!

I ETT MUSEUM.

Här viker livvets äflan, här tiger dagens larm,
här möter helig stillhet, hvars ro gör själen varm.
Blott skönhets stämman talar i konstens tempelhall;
som colsharpa tonar den genom tidens skall.

Dess sköra strängar dallrat se'n tusen, tusen år,
i mänsklighetens barndom sin första ton den slår;
och konstens tempel står där, en helig altarstod,
en offerplats där tusenden ha offrat själens blod.

Ett altare hvars låga af snilletts gnistor tändts,
där själens gudakrafter i flammorna förbrännts,
men askan som de lämnat på offerrunden kvar
blef skatter utaf skönhet som evigt värde har.

Träd in i templets salar med andakt i din själ!
Låt här ej sinnet trampas af hvardagstyngdens härl.
Bøj knä som i en kyrka — när den är tyst och tom —
och dyrka lifvets skönhet i konstens helgedom!

TILL SKÖNHETEN.

Skönhet, du smidit i kedjor
mitt lif, mina tankar, min själ,
med lidandets brännande svedjor
du luttrat mitt ve och väl.

Ett skimrande gnistregn du skakat
ut öfver min lefnads stig —
några mig brännt — och jag vakat
och drömt om och sökt blott Dig.

Andra mig lyst genom töcknen
och ledt mig på väg utan spår —
De blänkt som ett källsprång i öknen
och lisat de brännheta sår.

Men, Skönhet, den en gång *en* gnista
blott bränt af de tusen du strött
skall dyrka dig intill det sista,
skall längta tills själen är trött.

Skall följa de gnistor som lysa
och finna din källas språng,
skall af svindlande lycka rysa —
men finna all sällhet trång.

Ty ständigt de gnistor som bränna
ge nya svidande sår
och längtan kring själen de spänna,
att kvalfylld till lisa den trår.

Mot onådda höjder den sträckes
och ser blott dig, Skönhet, i allt —
tills skaparelusten väckes
och längtan får form och gestalt.

— — — — —

Af ditt gnistregn, o Skönhet, begjutet,
mitt lif följer sällsamma spår: —
ett skimrande stjärnskott, brutet
i glansen af längtans tår.

TRÖTTHET.

En tyngd som själen krossar
och tankens kraft slår ner,
hvars last ej hvilan lossar
och sömn ej lättnad ger.

En kroppens vedermöda
i vanmakts dofva kamp,
där känslorna bli döda
i grottekvarnens tramp.

Ett mörker öfver lifvet —
likgiltighetens dok —
där allt blott tyckes drifvet
inunder ledsnans ok.

En tungsinheit där glimret
af glädjen aldrig brann,
där sista svaga skimret
af lifslust nästan svann.

En längtan efter hvila
så djup som döden själf,
där lifvets flod får ila
förbi som onådd älf.

En enda lust — att domna
så helt att intet finns,
att sjunka hän och somna
i sömn där väkt ej vinns.

TILL MONSIEUR A. ARIDAS.

Min lärare i målning.

Du som, med konstnärsöga,
mig lärde att färgerna fånga,
som lyfte ur fjättrar trånga
min själ till de vidder höga
där skönhets gudamakt rår —
Du som min tanke lät hvila
i skapandets lust utom tingen
och själen lät stiga som vingen
mot ljusfyllda rymder får ila,
där smärta som längtan förgår!

Du som, med hvita håren,
men ungdomens glans kring din panna,
mig lärde att dyrkande stanna
och skåda och följa där spåren
ha dragits af skönhetsens lag —
som lärde den famlande handen
till formfyllda linjer sig röra
och siarelikt visste föra
den pinade sökande anden
mot dess åtrådda skapandes dag!

Du som, af konstnärssläkte,
öst skönhet ur Urdarbrunnen
och drycken, i djupet funnen,
med slösande händer räckte
till andra som sökte den —
Dig vill min vörtnad jag sjunga,
min tacksamhet tolka i sånger
och låta, mång' tusende gånger
i bilder med färger städs unga
din andes skänk gå igen!

GLÄDJE.

En lust som ingen tanke fattar!
En klang där hela lifvet skrattar
i lekfullhet och lyckorus.
En känsla som om fågelvingar
i hvirflande och skälmska ringar
mig högt upp öfver alltet svingar,
afskuddande all ledsnans grus.

Med lätta fjät all världen dansar —
dess färger bli till blomsterkransar
dem jublet kastar högt i skyn.

Som skönhetsdagg de falla neder,
och där de falla, doften reder
en rökelse som skimmer breder
kring allt som möter ögats syn.

Som i ett solhaf själen simmar
där hvarje våg af lifslust glimmar
i svall som intet allvar minns.
Ej något moln dess solväg skymmer,
och glädjens djup ej reflex rymmer,
ty sorg och tunga och bekymmer
för den helt enkelt icke finns!

MÅNLJUS.

Ett silfver som stiger i natten
med tystnadens ljudlösa fjät —
som glimmar på vägar och vatten
och skiraste spindelnät
af hvitt drar kring nattsvarta grenar
och häckarnas dunkla frans,
och låter de mörkaste stenar
stå fram i metallisk glans.

Ett silfver som dallrar och vågnar
med markbundna dimmornas drag —
som stiger och böljar och bågnar
i underligt skiftande tag.

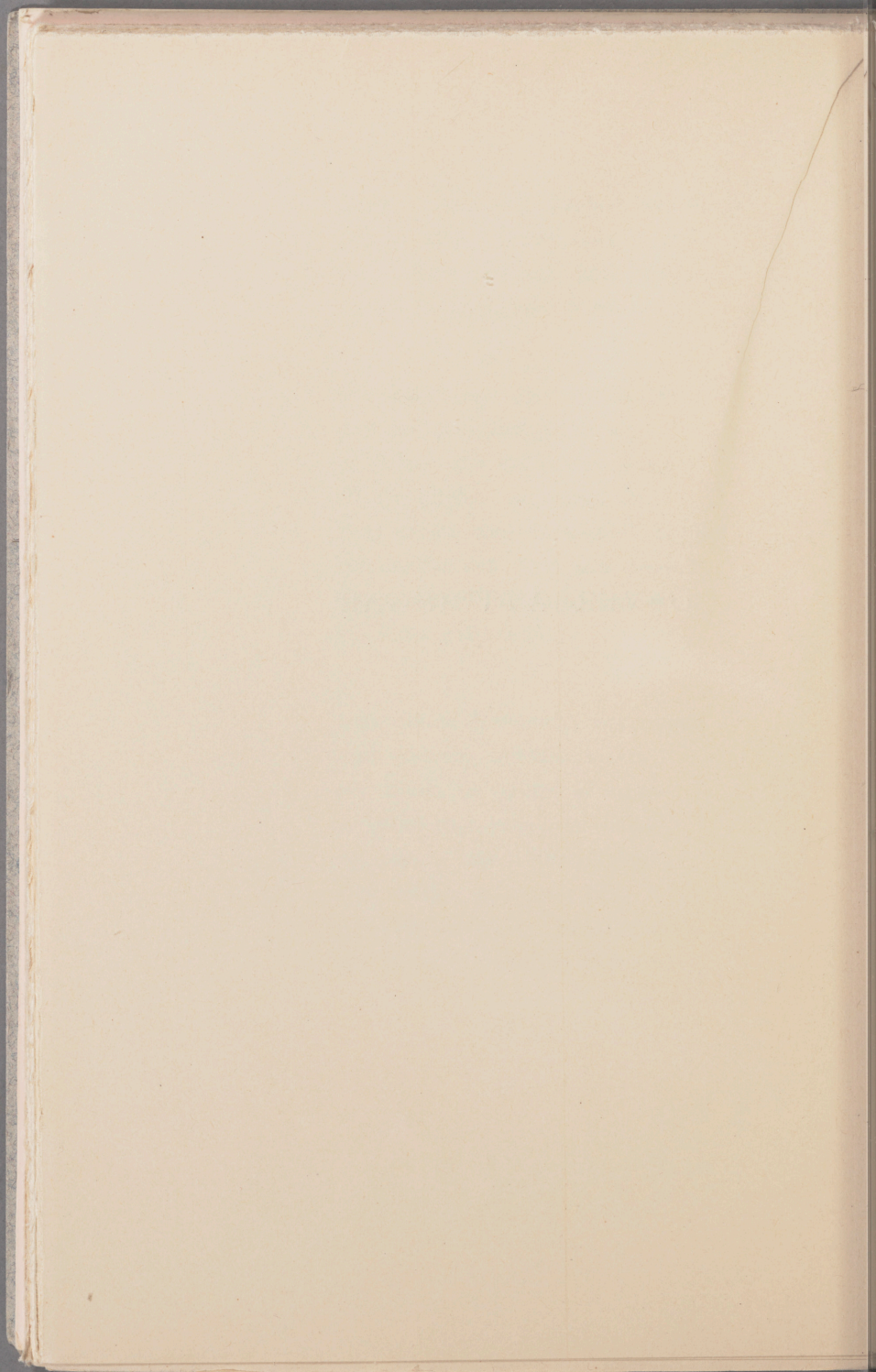
Kring träden med dimman det flyter
och silfverslår fuktig bark
och trolskt med sitt sken förbyter
i snöhvitt ängdernas mark.

Ett silfver som ögat förbländar —
som sänker i skuggdjup ner
all fulhet som skönheten skändar,
all skröplighet dagsljuset ser.
Som döljer med kärleksfull mildhet
allt oskönt och skeft som bestod
och sköljer, i nätternas stillhet,
allt i sin underflod.

Likt dikten förvandlar det tingen
med underlig ofattbar makt:
ett silfver, än brutet af ingen
ur skönhetens mystiska schakt,
där allting slås i förtrollning —
Och dikten, månljuset likt,
ger skönhet blott i behållning, —
gör lifvet förvandladt och rikt.

ÖFVERSÄTTNINGAR

KROPP OCH SJÄL.

Af Sully Prudhomme (från franskan).

Lyckliga synes mig läpparna vara!
De med kyssar hvarann kunna svara.
Lyckliga bäfvande bröstet som andas!
Suckarna deras kan blandas.

Lyckliga hjärtan som blodvarmt röras!
Äfven af andra dess slag kunna höras.
Sälla de armar sig längtande sträcka!
Famntagat åtrån kan släcka.

Händer som taga och ögon som se,
kropparna — lyckliga äro de!
Friden de finna i lidelsens möda —
och Intet när de äro döda.

Men själarna, ack, de sig ständigt förtära!
Aldrig de komma hvarandra nära.
Lågor de likna i flammande ras
under ett eldfast glas.

Fåfängt hvarandra de ropa ur fångslet
bakom det genomskinliga stängslet,
känna hur nära hvarann de stå,
kunna aldrig hvarandra nå!

Odödligt, sägs det, är deras lif.
Ack! hellre en enda dag dem gif
att lefva och ändtligt få smälta samman,
slockna de äfven med kärleksflamman!

VALLMO.

Af Lamartine (från franskan).

När lefnadens afton nalkas
ger våren hjärtat blott sorg;
till hån blir den fröjd som skalkas
och ler kring dess ymnighetskorg.
Af all denna blomstergröda
hvars färger på ängarna flöda,
beströdda med vårsolsstoft,
ett blad blott är nog att förgylla
en döende dager och fylla
en graf med sitt dårande doft.

Plocka mig helst — där du finner —
en vallmo så lysande röd.
Man sagt, ur dess inre rinner
en saft som ger ro — och död.
Trött är min själ; jag har vakat
för länge, och drömmar mig skakat.
Hvad vill du mig, skimrande vår?
Bort rosdoft och spirande grönska!
De ögon som slockna blott önska
den blomman som sömnen sår!

SNÖFLINGA.

(Efter italienskan.)

Vackra silfverflinga
förd af vinden hit och dit,
sväfva lätt och svinga
i en hvirvel hvit.
Dansa, flyg och skalkas
uti lifslångt löjes lek;
fly, vänd om och nalkas,
stjärna skir och blek! —
Sålla jord och himmel
med ditt fina fagra fjun,
låt ditt hvirvelvimmel
falla mjukt som dun,

och i hermlinstäcke
hölj den gamla granens gren,
till dess vår den väcke
från en hvila sen.

Må ej tunga fjäten
trampa stoft på snören stig,
och förträdd, förgäten,
myllan sudla dig!

Vill ditt lif du akta,
fjärran fly från dal och däld;
stig till höjd och sakta
sänk dig i dess väld.

— — — — —
Men mot vattnets ränder
vinden våldsamt flingan för —
under dunkla stränder
smälter hon — och dör — —
Så allting förflyktas —
som ett skönt förklunget ord
fläktas bort — så lyktas,
intas allt på jord!

SANDALPHON.

Af Longfellow (från engelskan).

Har du läst i de gamla legender,
rabbiner med heliga händer
ha tecknat på Talmuds blad,
om ängeln Sandalphon, som bärer
till strålande himmelska sfärer
de böner som mänskorna bad?

Om ängeln Sandalphon som väntar
där himmelsportalen gläntar, —

med foten på stegen satt,
som, omhvärfd af ängslars legioner,
af Jakob i ljusfyllda zoner
vardt skådad i öknens natt?

Eldens och Vindarnas änglar
likt stormbrutna, sviktande stänglar
af undran och tjusning förgå
se'n hänryckt en hymn blott de sjungit —
likt harposträngar som sprungit
för tonernas makt de sökt slå.

Men stilla bland himmelska hopen
och orörd af hänryckta ropen,
med blick full af klarhet och ro,
Sandalphon står hög och odödlig
och lyssnar, allvarlig och ödlig,
till ljud som stiga från jord —

som stiga från själar som dyrka,
som brinnande bedja och styrka

begära i böernas tal, —
från sargade hjärtan som lida,
som sucka och sakna och bida
under tyngande korsens kval.

Och böerna, en uti sänder,
han samlar med varsamma händer
och bär till den himmelska stad; —
och vid han dem bär de förvandlas
till skönaste blomster som andas
sin doft genom gatornas rad. —

Jag vet det är endast en sägen,
som hemlighetsfull och förvägen
mig lockat ur sagornas skatt.
Men sällsamt den gripit mitt sinne
likt vackert, halft bortskymdt minne,
som stigit ur seklernas natt.

När sent från mitt fönster om kvällen
jag lyfter mitt öga till pällen,

ljussållad af stjernors mängd,
Sandalphon på mäktiga vingar
med bönernas budskap svingar
sig stolt genom stjärnströdd ängd.

Då känner jag klart i mitt sinne
hur sägnen är, djupast inne,
en del utaf själens brand —
af tankens åtrå och undran
som griper, att stilla sin hungran,
efter frukten i Edens land.

Limoges. 1910.

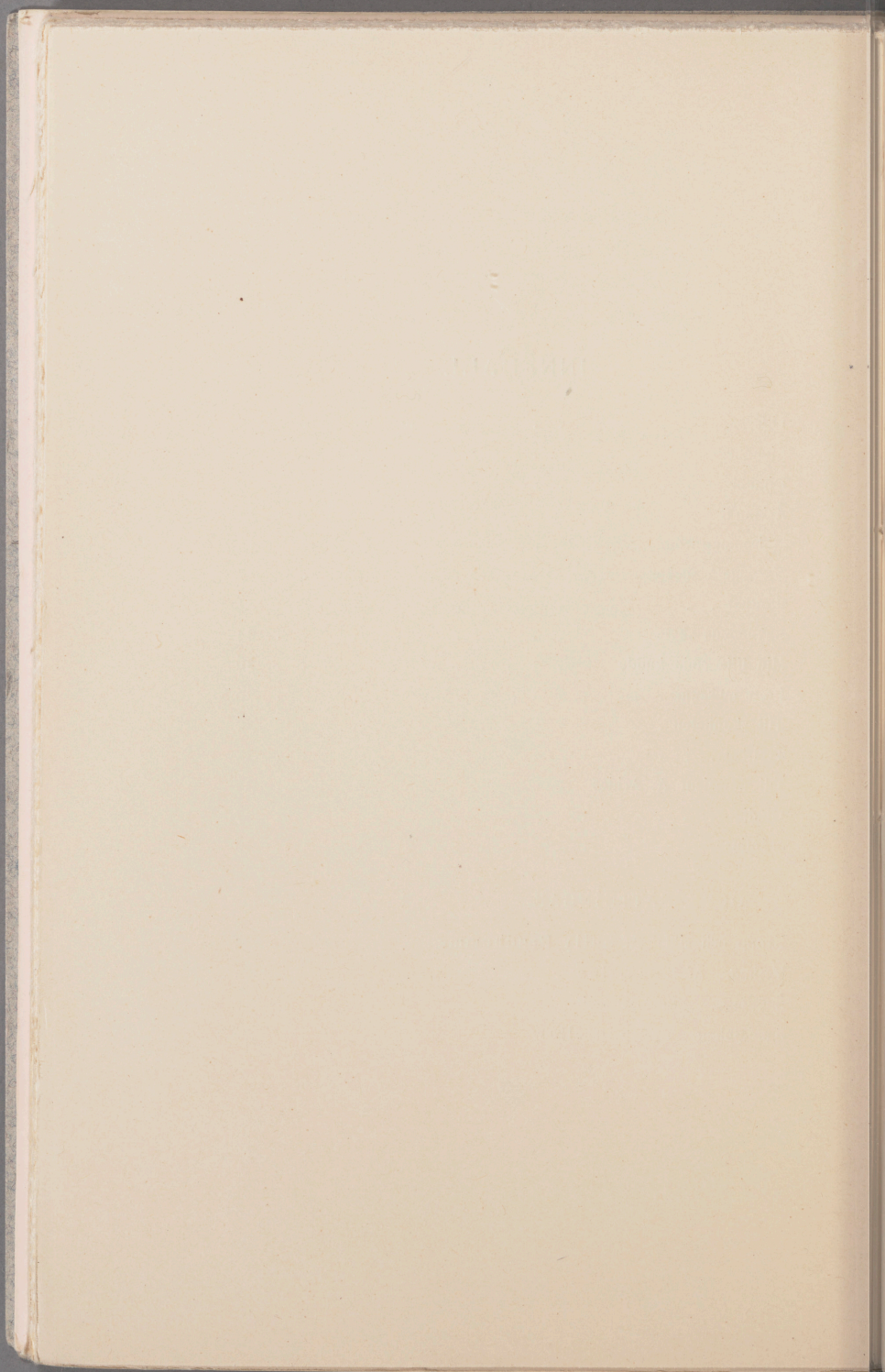
INNEHÅLL.

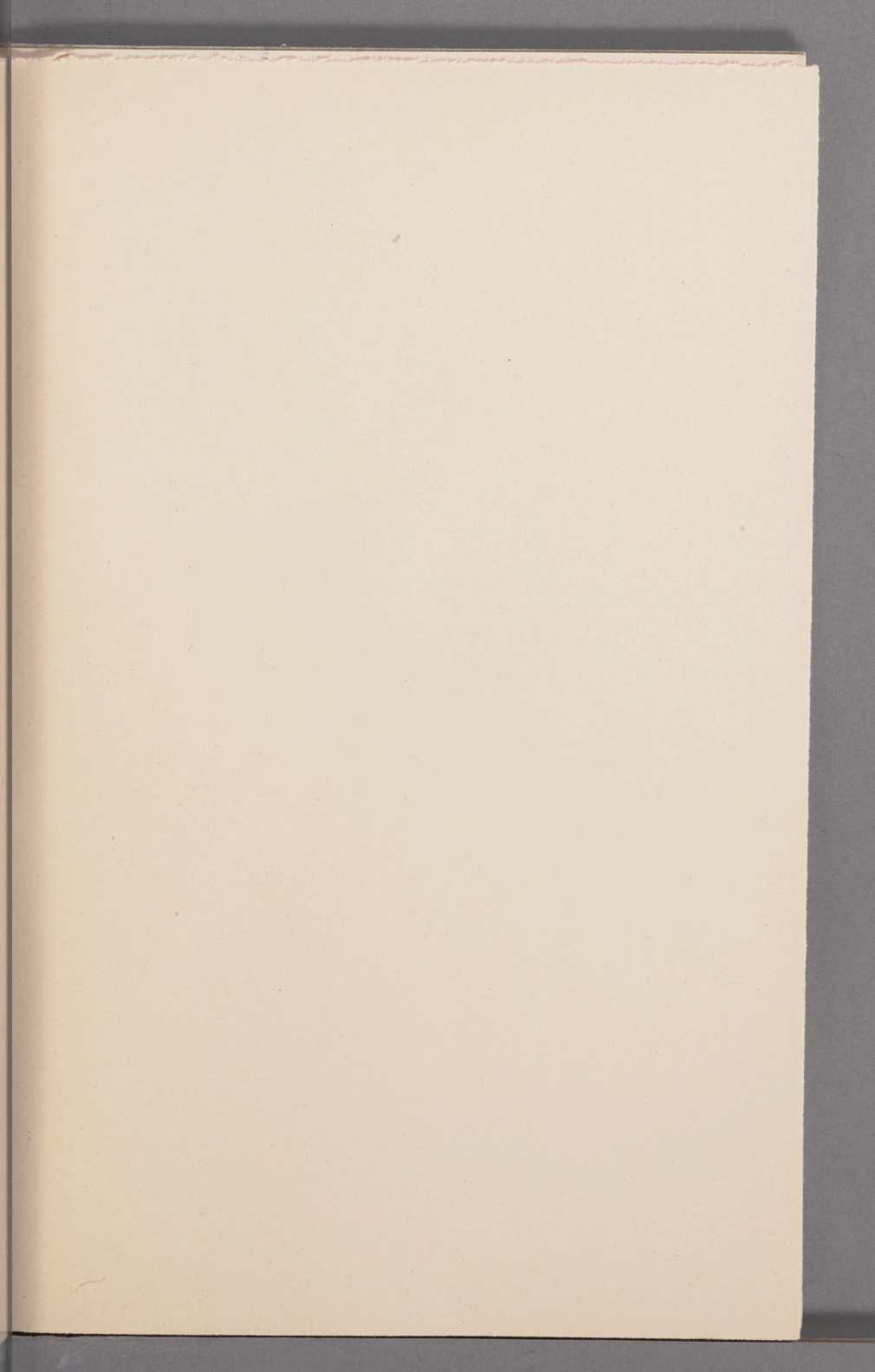
Ödevägar	5
Ljunghed	7
Dimma	9
Åskmoln	11
Midsommardröm	15
Nattfågeln suckar	18
Stolthet	21
Saknadens skatt	24
Min lilla röda kudde	26
I ett museum	28
Till skönheten	30
Trötthet	33
Till Monsieur A. Aridas	35
Glädje	37
Månljus	39

ÖFVERSÄTTNINGAR.

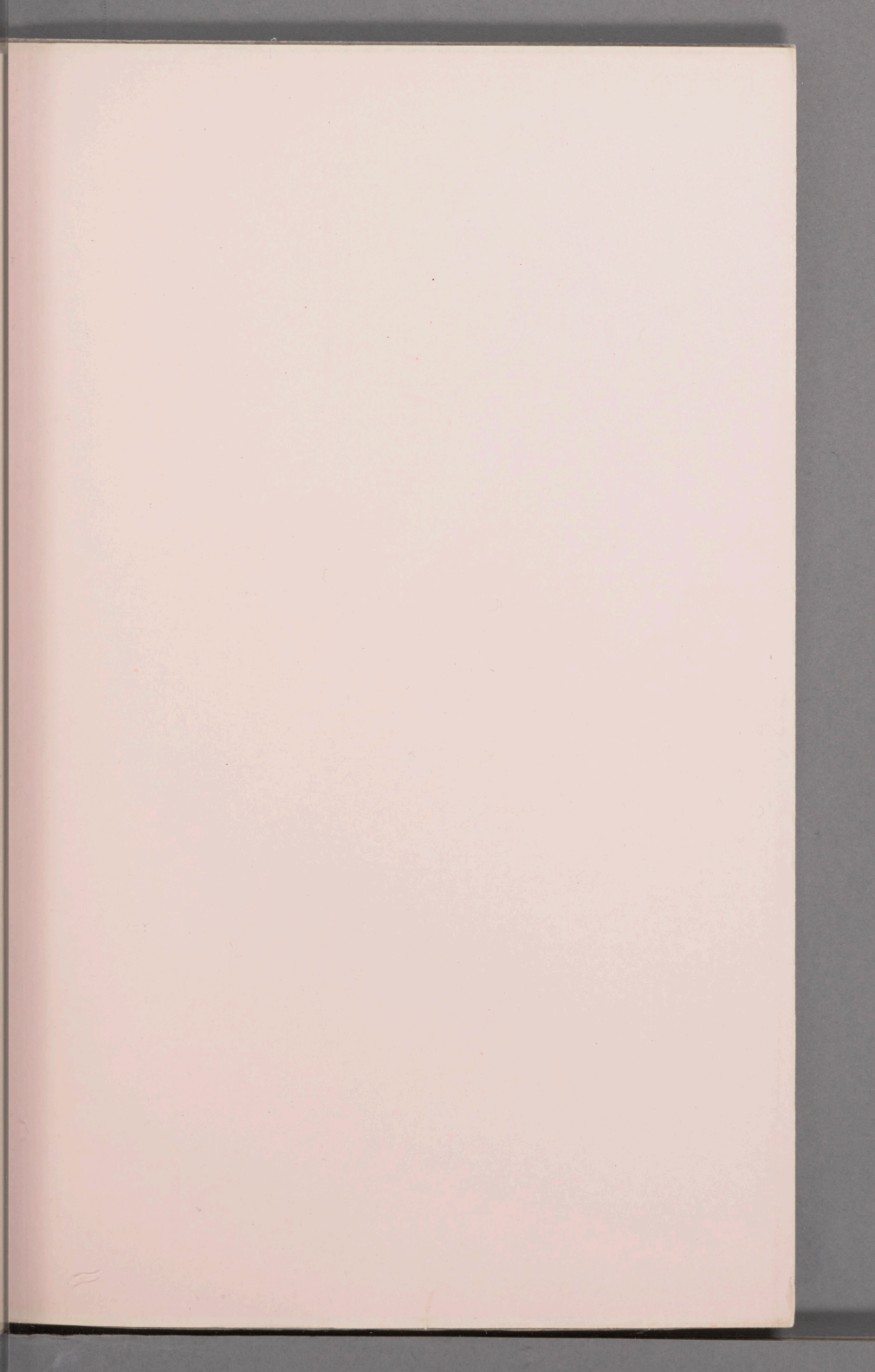
Kropp och själ. Af Sully Prudhomme	43
Vallmo. Af Lamartine	45
Snöflinga. Efter italienskan	47
Sandalphon. Af Longfellow	49

ALBERT BONNIERS FÖRLAG.

ANNA EKELÖF:
SÖMNENS SÅNGER

PRIS 1 KR.

